gemeente Deventer

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Bestuursorgaan	:	Burgemeester en Wethouders
Onderwerp	:	Vragen ex art. 46 RvO-CDA-DS-demografische ontwikkeling
Portefeuillehouder	:	Wethouder Nijboer
Notanummer	:	2026-742
Datum B&W-vergadering	:	27-10-2026
Team	:	Afdeling Concernstaf
Programma	:	06 - Herstructurering en vastgoed
Parafen voor akkoord nota	:	• 15-10-2026: Teamleider Beleid Veilig en Gezond Samenleven
Parafen voor agendering	:	• 15-10-2026: Gemeentesecretaris/algemeen directeur
Bijlagen bij deze nota	:	2026-09-17 Vrgaen art 46 RvO - CDA en DS - demografische ontwikkeling.docx,Antwoordbrief vragen ex art 46 RvO-CDA-DS-demografische ontwikkelingen.docx
Datum definitieve akkoord	:	27-10-2026

Besluit

1. De beantwoording van de vragen ex art 46 RvO van de CDA en DS-fracties vast te stellen
2. De beantwoording aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Per brief van 17 september 2026 heeft A. van der Linde van de fractie van CDA en K. Schmidt van de fractie van DS uw college een aantal schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over demografische ontwikkelingen. Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kader

Betrokken partijen en participatie

Argumenten voor en tegen

Financiële consequenties en dekking

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

Gemeente Deventer
College van B&W
Postbus 5000
7400 GC, Deventer

Deventer, 16 september 2026

Schriftelijke vragen ex art 46 RvO

Betreft: Demografische ontwikkeling van Deventer

Geacht college,

Inleiding. Het team Kennis en Verkenning heeft op 9 september jl. aan de raad hun onderzoek gepresenteerd over de demografische ontwikkeling van Deventer met prognoses op een aantal demografische deelfactoren. Dit onderzoek wordt binnenkort, zo begrepen wij, openbaar gemaakt via het kennisportaal Staat van Deventer.

Vraag 1. Is het college bekend met de ontwikkelingen en prognoses uit het demografisch onderzoek?

Vraag 2. Wat voor duiding geeft het College aan de conclusies van dit onderzoek in termen van betekenis voor de gemeente Deventer, aandachts- en zorgpunten en urgentie?

Vraag 3. Ziet het College noodzaak tot een extra beleidsmatige vertaling van dit onderzoek in termen van onderwijsfaciliteiten, zorgfaciliteiten, woningbouw prioriteiten, migratie en huishoudensverdunning en vergrijzing?
Zo ja wanneer kunnen we hierop actie verwachten?
Zo nee, waarom ziet het college een dergelijke beleidsmatige vertaling niet van toegevoegde waarde?

Vraag 4. Het onderzoek stelt dat door de geplande woningbouw de bevolking van Deventer in 2040 zal groeien naar 123.000 inwoners in plaats van een geprognotiseerde autonome groei naar 113.000 inwoners. Wat betekent dit voor de groei van genoemde maatschappelijke voorzieningen? Bijvoorbeeld hoeveel huisartsen, tandartsen en basisscholen moeten er in de komende 13 jaar bijkomen?

Vraag 5. Zijn er andere voorzieningen die aandacht vragen om deze bevolkingsgroei op te vangen? Zo ja, waar ziet het College de grootste problemen in termen van noodzaak en urgentie?

Vraag 6. Wat gaat de gemeente (extra) doen om deze voorzieningen tijdig te implementeren ?

Met vriendelijke groet,

Ad van der Linde, Gemeenteraadslid CDA Deventer

Kitty Schmidt, Gemeenteraadslid Deventer Sociaal

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

Aan de fracties van CDA en DS
t.a.v.

A. van der Linde
K. Schmidt

Interne Post

2026-742		20 oktober 2026
kenmerk	uw referentie	datum
S.B. van der Velden	Schriftelijke vragen ex art 46 RvO	
contactpersoon	onderwerp	

Geachte mevrouw Schmidt en heer Van der Linde,

In uw brief van 17 september jl. hebt u ons college schriftelijke vragen ex art 46 RvO gesteld over demografische ontwikkelingen in Deventer. Ons antwoord is als volgt.

Vraag 1
Is het college bekend met de ontwikkelingen en prognoses uit het demografisch onderzoek?
Antwoord
Ja. Het college heeft kennisgenomen van de presentatie van Team Kennis en Verkenning aan de raad op 9 september 2026 en is bekend met de daarin opgenomen analyses en prognoses. Het onderzoek levert actuele inzichten op over de ontwikkeling van de bevolking, huishoudens, migratie, vergrijzing en andere demografische trends die relevant zijn voor de toekomstige ontwikkeling van Deventer.

Het college beschouwt deze inzichten als een belangrijke bouwsteen voor de verdere uitwerking van beleid en programmering op het gebied van wonen, voorzieningen, zorg, onderwijs, mobiliteit en economie.

Vraag 2
Wat voor duiding geeft het College aan de conclusies van dit onderzoek in termen van betekenis voor de gemeente Deventer, aandachts- en zorgpunten en urgentie?
Antwoord
Het college constateert dat Deventer naar verwachting blijft groeien. Tegelijkertijd verandert de samenstelling van de bevolking aanzienlijk.

De belangrijkste ontwikkelingen zijn:
- een toenemend aandeel ouderen;
- een sterke groei van het aantal eenpersoonshuishoudens;
- voortgaande huishoudensverdunning;
- een blijvende behoefte aan woningen;
- een toenemende druk op zorg-, welzijns- en ondersteuningsvoorzieningen;
- een afnemende beschikbaarheid van personeel voor maatschappelijke en economische opgaven;
- veranderende vraag naar onderwijs-, sport- en maatschappelijke voorzieningen.

Het college ziet deze ontwikkelingen niet als afzonderlijke vraagstukken, maar als samenhangende opgaven voor de ruimtelijke, sociale en economische ontwikkeling van Deventer.

De urgentie is hoog omdat ruimtelijke reserveringen, woningbouwlocaties en voorzieningen vaak een lange voorbereidingstijd kennen. Besluiten die nu worden genomen bepalen in belangrijke mate hoe Deventer er richting 2040 uitziet.

De ontwerp-Omgevingsvisie benoemt daarom demografische ontwikkeling expliciet als één van de belangrijkste uitgangspunten voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente.

Demografische ontwikkelingen hebben niet alleen gevolgen voor wonen en voorzieningen, maar ook voor de sociale cohesie, de beschikbaarheid van informele ondersteuning en de leefbaarheid van wijken en dorpen. Zo is de verwachting dat de vraag naar ondersteuning toeneemt, terwijl de beschikbaarheid van mantelzorgers afneemt. Dit vraagt om versterking van de sociale basis, meer ontmoeting en een betere verbinding tussen sociale en fysieke investeringen in wijken en dorpen. De wijkgerichte aanpak Toekomstbestendige Wijken draagt hieraan bij door maatschappelijke, ruimtelijke en gezondheidsopgaven in samenhang te benaderen.

Vraag 3
Ziet het College noodzaak tot een extra beleidsmatige vertaling van dit onderzoek in termen van onderwijsfaciliteiten, zorgfaciliteiten, woningbouwprioriteiten, migratie, huishoudensverdunning en vergrijzing?
Antwoord
Ja, het college ziet de uitkomsten van het onderzoek als belangrijke input voor de verdere uitwerking van bestaande en nieuwe beleidsprogramma's. Voor woningbouw en volkshuisvesting wordt deze vertaling uitgewerkt in het Omgevingsprogramma Wonen en Volkshuisvesting. Voor voorzieningen wordt gewerkt aan een integraal Omgevingsprogramma Voorzieningen.

Daarbij wordt gekeken naar de verwachte ontwikkeling van onder meer:
- onderwijsvoorzieningen;
- zorgvoorzieningen;
- welzijnsvoorzieningen;
- sportvoorzieningen;
- culturele voorzieningen;
- maatschappelijke voorzieningen;
- wijk- en dorpsvoorzieningen.

Daarnaast worden de uitkomsten betrokken bij gebiedsontwikkelingen, investeringsbeslissingen en meerjarige programmering.

Het college verwacht de eerste resultaten hiervan gelijktijdig met of aansluitend op de verdere uitwerking van de omgevingsvisie en de daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma's aan de raad voor te leggen.

Daarnaast worden de uitkomsten gebruikt binnen de wijkgerichte aanpak Toekomstbestendige Wijken. Daarbij wordt gekeken hoe de sociale basis, ontmoetingsplekken, welzijnsvoorzieningen, passende woonvormen en de inrichting van de openbare ruimte kunnen bijdragen aan het opvangen van de gevolgen van vergrijzing, huishoudensverdunning en een toenemende zorgvraag. Demografische ontwikkelingen worden daarmee niet alleen vertaald naar aantallen voorzieningen, maar ook naar de leefbaarheid en veerkracht van wijken en dorpen.

Vraag 4
Het onderzoek stelt dat door de geplande woningbouw de bevolking van Deventer in 2040 zal groeien naar 123.000 inwoners in plaats van een geprognotiseerde autonome groei naar 113.000 inwoners. Wat betekent dit voor de groei van genoemde maatschappelijke voorzieningen? Bijvoorbeeld hoeveel huisartsen, tandartsen en basisscholen moeten er in de komende 13 jaar bijkomen?
Antwoord
Het college onderschrijft dat extra bevolkingsgroei leidt tot een grotere vraag naar maatschappelijke voorzieningen.

De motie ’financiële uitwerking maatschappelijke voorzieningen’ heeft het college opgeroepen om tot een ontwikkelmodel te komen waarop we de demografische groei kunnen koppelen aan de groei van voorzieningen. Dit ontwikkelmodel is onlangs gedeeld met de raad en zal een integraal onderdeel worden van

het omgevingsprogramma Voorzieningen. We spreken in dit ontwikkelmodel over indicatoren en niet over normen omdat de benodigde capaciteit van voorzieningen sterk afhankelijk is van de betreffende gebiedsontwikkeling.

De benodigde capaciteit hangt onder meer af van:
- leeftijdsopbouw van de bevolking;
- omvang van huishoudens;
- spreiding van nieuwe woningen over de stad en de dorpen;
- zorg- en onderwijsconcepten;
- ontwikkelingen in digitalisering en dienstverlening;
- regionale voorzieningenstructuren.

Het college kiest daarom voor indicatoren die gebruikt kunnen worden bij gebiedsgerichte ontwikkelingen.

In het op te stellen Omgevingsprogramma Voorzieningen zal inzicht worden gegeven in:
- de verwachte groei per gebied;
- de verwachte behoefte aan voorzieningen;
- eventuele tekorten en knelpunten;
- benodigde reserveringen in ruimte en investeringen.

Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de relatie tussen woningbouwontwikkeling en voorzieningenontwikkeling.

Vraag 5
Zijn er andere voorzieningen die aandacht vragen om deze bevolkingsgroei op te vangen? Zo ja, waar ziet het College de grootste problemen in termen van noodzaak en urgentie?
Antwoord
Ja, het college verwacht dat de grootste aandachtspunten zich bevinden op het gebied van:
- eerstelijnszorg;
- ouderenzorg;
- welzijnsvoorzieningen;
- onderwijs;
- kinderopvang;
- sportvoorzieningen;
- mobiliteitsvoorzieningen;
- maatschappelijke ontmoetingsplekken;
- arbeidsmarkt en Human Capital;
- energie- en netinfrastructuur.

Daarnaast vraagt de verwachte vergrijzing bijzondere aandacht voor zorggeschikte woningen, geclusterde woonvormen, bereikbaarheid van voorzieningen en ondersteuning van zelfstandig wonen.
Er wordt hierbij ook gekeken naar capaciteit van werkers in de zorg. Dit is een groot knelpunt, via de Human Capital Agenda zet het college daarom in het op het aantrekken, behouden en ontwikkelen van talent om bij te dragen aan een toekomstbestendige beschikbaarheid van personeel voor deze en andere essentiële voorzieningen.

De toenemende vraag naar personeel raakt niet alleen de zorg, maar ook sectoren als onderwijs, kinderopvang, welzijn, sport, mobiliteit, energie en andere maatschappelijke voorzieningen. Het beschikbaar houden van voldoende gekwalificeerde medewerkers is daarmee een randvoorwaarde voor de leefbaarheid en economische vitaliteit van Deventer.

In groeigebieden zal vooral de timing van voorzieningen een aandachtspunt zijn. Het realiseren van woningen zonder tijdige ontwikkeling van voorzieningen kan leiden tot druk op bestaande voorzieningen en afname van leefbaarheid. De ontwerp-Omgevingsvisie onderkent dit en stelt daarom dat woningbouw, voorzieningen, mobiliteit en infrastructuur in samenhang moeten worden ontwikkeld.

Vraag 6
Wat gaat de gemeente (extra) doen om deze voorzieningen tijdig te implementeren?
Antwoord
Het college zet in op een meer programmatische en gebiedsgerichte aanpak.

Concreet betekent dit dat:

- de demografische prognoses structureel worden meegenomen bij de actualisatie van woningbouwprogrammering en gebiedsontwikkeling;
- in het Omgevingsprogramma Voorzieningen een integraal beeld wordt opgesteld van de toekomstige vraag naar voorzieningen;
- bij grote woningbouwlocaties vroegtijdig ruimte wordt gereserveerd voor maatschappelijke voorzieningen;
- afspraken worden gemaakt met partners zoals onderwijsinstellingen, zorgorganisaties, woningcorporaties, sportorganisaties en andere maatschappelijke partijen;
- de ontwikkeling van bevolking, huishoudens en voorzieningen periodiek wordt gemonitord via de Staat van Deventer en andere beleidsmonitoren.

Het college acht het van belang om flexibel te blijven inspelen op nieuwe inzichten. Demografische ontwikkelingen kennen immers onzekerheden. Daarom kiest het college voor adaptieve programmering waarbij beleid en investeringen periodiek kunnen worden bijgesteld.

Slotopmerking
De uitkomsten van het onderzoek bevestigen volgens het college de noodzaak van een integrale benadering van wonen, voorzieningen, mobiliteit, gezondheid en sociale infrastructuur. De ontwerp-Omgevingsvisie biedt hiervoor een belangrijk strategisch kader. Ook de wijkgerichte aanpak Toekomstbestendige en Weerbare Wijken levert hieraan een bijdrage door sociale, ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen op wijkniveau met elkaar te verbinden. Daarmee wordt niet alleen gewerkt aan voldoende voorzieningen, maar ook aan leefbare, gezonde en veerkrachtige wijken en dorpen waarin inwoners nu en in de toekomst prettig kunnen wonen, meedoen en naar elkaar kunnen omzien.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens R.C. König